

Förslag på öppna jämförelser av tillgängligheten i staten

 HANDISAM

Handisam, Myndigheten för handikappolitisk samordning, 2009

Titel: Förslag på öppna jämförelser av tillgängligheten i staten

Återrapportering av regeringsuppdrag S2008/4548/ST (delvis)

Handisam Serie A 2009:4 (diarienummer 2008/0169)

Utredare: Anna Dahlberg, Arvid Lindén, Birgitta Mekibes

Rapporten finns att ladda ner från Handisams webbplats www.handisam.se. Alternativa format kan beställas från Handisam.

Postadress: Handisam, Arenavägen 63, 121 77 Johanneshov

E-post: info@handisam.se

Fax: 08-600 84 99

Telefon: 08-600 84 00

Innehåll

Sammanfattning	5
1. Inledning	6
1.1 Uppdraget.....	6
1.2 Bakgrund	6
1.3 Genomförande.....	7
2. Öppna jämförelser i staten	8
3. Målgrupper	10
3.1 Regeringen	10
3.2 Myndigheter	11
3.3 Medborgaren som kund	11
3.4 Handikapp- och intresseorganisationer.....	11
3.5 Journalister	12
3.6 Prioriterade målgrupper	12
4. Nivågruppering av myndigheter	13
5. Tillgänglighet – lokaler, information och verksamhet	17
5.1 Förordningen.....	17
5.2 Lokaler	17
5.3 Information och kommunikation.....	18
Digitala tjänster	19
5.4 Verksamhet	20
Extern verksamhet	20
Intern verksamhet.....	20
5.5 Prioriterade områden.....	21
6. Tillgänglighet och tillgänglighetsarbete	22
7. Metodutveckling	23
7.1 Vidareutveckling av enkätfrågor.....	23
7.2 Enkätfrågor som indikatorer	23
7.3 Presentation av de öppna jämförelserna.....	24
7.4 Fördjupning i stora kundintensiva lokal och information (nivå1)	24
7.5 Ett vidgat begrepp av staten	25
7.6 Temafördjupningar.....	25
8. Avslutning.....	26
Bilaga 1	27
Tabell 1. Grundläggande kriterier - nivå 1	28

Tabell 2. Kommunikation och information - nivå 1	29
Tabell 3. Lokaler - nivå 1	30
Tabell 4. Grundläggande kriterier - polismyndigheter	31
Tabell 5. Grundläggande kriterier - myndigheter under Socialdepartementet	32

Bilaga 2. Lista på myndigheter33

Utgångspunkt för öppna jämförelser	33
Nivågruppering	34
Lista på myndigheter efter departement och nivåindelning	35
Arbetsmarknadsdepartementet	35
Finansdepartementet	35
Försvarsdepartementet	36
Integrations- och jämställdhetsdepartementet	36
Jordbruksdepartementet	36
Justitiedepartementet	36
Kulturdepartementet.....	38
Miljödepartementet.....	39
Näringsdepartementet	39
Socialdepartementet	39
Utbildningsdepartementet.....	40
Utrikesdepartementet	41
Övriga.....	41

Sammanfattning

De öppna jämförelserna av tillgängligheten i staten skapas för att påskynda arbetet med en tillgänglig statsförvaltning.

För att jämförelserna ska bli tydligare föreslår Handisam en nivåindelning av myndigheterna beroende på hur mycket kontakter med medborgarna som respektive myndighet har. Meningen är att om de kundintensiva myndigheterna blir tillgängliga så har det en stor effekt för medborgarna, men också för statsförvaltningen. Det är tillgängligheten till den externa verksamheten som är prioriterad i detta förslag på öppna jämförelser.

De exempel på öppna jämförelser som presenteras är baserat på data från Handisams myndighetsenkät år 2007. Prioriterade målgrupper för de öppna jämförelserna är regeringen och myndigheterna.

I arbetet framöver ska Handisams myndighetsenkät utvecklas vidare för att ge ett bättre underlag för öppna jämförelser. Handisam föreslår också att de öppna jämförelserna ska presenteras på Handisams webbplats. Mer fokus ska läggas på uppföljningen av de kundintensiva stora myndigheterna och i rapporten presenteras också idéer på temafördjupningar.

Förslagen i rapporten är:

Att Handisam, under 2009, får i uppdrag att i en webbaserad modell, och i rapportform, presentera öppna jämförelser av tillgängligheten i staten, baserat på enkätdata från 2007 års enkät.

Att regeringen överväger möjligheten att låta statliga bolag och affärsverk omfattas av uppföljningen av tillgängligheten i staten.

1. Inledning

Staten ska vara ett föredöme i arbetet med att skapa ett tillgängligt Sverige. Alla medborgare har rätt att ta del av myndigheters service. I och med att Sverige har ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning blir det ännu viktigare att följa arbetet med tillgänglighet i staten. Arbetet med att myndigheterna ska vara tillgängliga ska påskyndas genom öppna jämförelser. Handisam följer hur myndigheternas tillgänglighet och tillgänglighetsarbete genomförs. Den första enkätundersökningen är från 2003, samma år som de första riktlinjerna för en tillgänglig statsförvaltning publicerades. Därefter har en nästan årlig uppföljning skett. Resultaten från undersökningarna visar på att arbetet går framåt, men i långsam takt. Handisam har fått i uppdrag att föreslå ett system av öppna jämförelser av tillgängligheten och tillgänglighetsarbetet i staten.

1.1 Uppdraget

I regeringens uppdrag till Handisam står:

Av den nationella handlingsplanen för handikappolitiken (prop. 1999/2000:79) framgår att de statliga myndigheterna bör se till att lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionshinder. Sedan 2003 har det bedrivits ett strukturerat arbete för att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning vid de statliga myndigheterna. Arbetet bedrivs med utgångspunkt från förordningen om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av handikappolitiken (2001:526). För att påskynda detta arbete ytterligare bedömer regeringen att medborgarnas insyn i detta arbete ska förbättras.

Handisam ska därför i samråd med Boverket och Statens fastighetsverk redovisa öppna jämförelser av tillgänglighetsarbetet hos myndigheterna, baserat på Handisams uppföljning av tillgänglighetsarbetet/tillgängligheten. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 31 mars 2009.

1.2 Bakgrund

En uppföljning av statsförvaltningens tillgänglighet har genomförts med hjälp av enkäter till samtliga myndigheter från 2003 till 2008. Övergripande frågor har ställts bland annat om myndigheten har en handlingsplan och någon som är utsedd till samordnare för tillgänglighetsfrågorna. Åren 2003 och 2007 genomfördes en fördjupning med frågor om den faktiska tillgängligheten på myndigheten. Resultat finns publicerat i rapporter på Handisams webbplats.¹

¹ 2008 års uppföljning av statsförvaltningens tillgänglighetsarbete

1.3 Genomförande

Statistik från alla enkäter har samlats i en databas, detta ger goda möjligheter till olika uppföljningar och analyser.

Arbetet med öppna jämförelser av tillgängligheten i staten har genomförts av Handisam i samråd med Boverket och Statens fastighetsverk. Konsultföretaget Ramböll management har anlåtats och arbetat fram förslag på nivågruppering och Statistiska centralbyrån (SCB) har anlåtats i statistikbearbetningen av data för öppna jämförelser.

2. Öppna jämförelser i staten

Förutsättningarna för öppna jämförelser skiljer sig för staten jämfört med exempelvis kommuner eller landsting. Gemensamt för jämförelserna är att de ska skapa förbättringsarbete. Medborgaren har också rätt till insyn i hur de resurser som går till offentligt finansierad verksamhet faktiskt används och vilka resultat de leder till.

Öppna jämförelser av exempelvis äldrevård, grundskola och primärvård, bygger på att det finns en viss konkurrens mellan flera aktörer. Hur står sig Sverige, min kommun och mitt landsting i jämförelse med andra när det gäller kvalitet och effektivitet? Arbetet med öppna jämförelser inom kommun och landsting bygger till stor del på att flera alternativ måste finnas att välja mellan och att medborgaren genom aktiva val påverkar verksamheterna positivt.

När det gäller myndigheter är det ofta bara en myndighet som utför viss service eller tjänst. Det innebär att medborgaren inte har någon valfrihet utan är hänvisad till den enda statliga utföraren av tjänsten. För ansvariga i staten ska öppna jämförelser ge vägledning om hur den egna verksamheten fungerar jämfört med andra och andra myndigheter ska kunna fungera som lärande exempel.

Att redovisa öppna jämförelser av tillgängligheten bland statliga myndigheter ska påskynda arbetet mot en tillgänglig statsförvaltning och utgöra ett stöd för regeringen och myndigheterna i att följa tillgängligheten. Jämförelserna av tillgängligheten ska redovisa i vilken utsträckning myndigheter lever upp till förordning 2001:526. De kommer även att bli ett underlag i regeringens kommande arbete med att följa FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Medborgarnas rätt till insyn i hur arbetet med tillgänglighet utvecklas i staten ska speglas.

Presentationen ska vara övergripande och enkel att kommunicera. De öppna jämförelserna ska redovisas med ett regelbundet tidsintervall. Genom att återkommande uppmärksamma tillgängligheten i staten skapas ett klimat som gör det besvärligt för myndigheter med förhållandevis dåliga resultat att underlåta att åtgärda dessa.

De ska också ge ett bra beslutsunderlag för fördjupade studier och kunna peka på vilka myndigheter som kan behöva ett riktat stöd för att uppnå en bättre tillgänglighet.

Öppna jämförelser ska

- påskynda utvecklingen mot en tillgänglig statsförvaltning
- effektivisera uppföljningen av arbetet
- synliggöra tillgänglighetsarbetet

Förslag på öppna jämförelser av tillgängligheten i staten

- vara användbara för myndigheterna
- spegla rätten till insyn för medborgaren
- visa på förändring över tid
- vara övergripande
- gå att kommunicera på ett enkelt sätt
- grunda sig på en god metodik
- ge underlag till fördjupning.

De öppna jämförelser som presenteras som exempel i bilaga 1 är baserade på enkätsvar från 2007 års myndighetsenkät rörande tillgängligheten i statsförvaltningen.²

² Handisam, (2007), Hur tillgänglig är statsförvaltningen 2007? – Utvärdering av tillgänglighetsarbetet enligt förordning (SFS 2001:526) genom effekt- och orsaksanalys

3. Målgrupper

Det finns flera målgrupper som kan dra nytta av öppna jämförelser i staten. De olika målgrupperna har olika intressen och därför behöver jämförelserna utformas med tanke på vilken målgrupp som ska använda sig av resultatet.

Målgrupperna är

- regeringen, som underlag för styrning
- myndigheter, för att kunna jämföra sig med andra myndigheter men också för att kunna följa sitt eget förbättringsarbete
- medborgaren, som kund
- handikapp- och intresseorganisationer, som underlag till exempelvis arbete i myndigheternas handikappråd
- journalister, för att synliggöra tillgänglighetsfrågorna i staten.

3.1 Regeringen

När regeringen är målgrupp ska jämförelserna redovisas på ett sätt så att de underlättar uppföljning av förordning 2001:526 och de ska vara underlag för fortsatt styrning.

Regeringen vill påskynda arbetet med att statsförvaltningen blir tillgängligt. Ur ett medborgarperspektiv är de frågor som berör stora delar av befolkningen mest relevanta för regeringen. Detta är en anledning till att kundintensiva myndigheters tillgänglighet bör följas tydligare. Det innebär ökat fokus på att följa den externa verksamheten.

För att synliggöra utvecklingen av handikappolitiken inom olika departements ansvarsområden är det intressant att jämföra myndigheter som finns under samma departement och övergripande mellan olika departement. Det ger också möjlighet för departementen att följa och styra myndigheterna under departementets ansvar. Det kan också fungera som en sporre för departementen att "deras" myndigheter ska ha förbättrat sig till nästa redovisning av öppna jämförelser.

En utveckling av öppna jämförelser för regeringen är att lyfta fram positiva exempel där styrning har lett till förbättrad tillgänglighet.

Regeringen kan i första hand påverka tillgänglighetsarbetet och därför är det relevant att särskilt följa vilka myndigheter som har handlingsplan, inventerat och åtgärdat hinder för tillgänglighet.

3.2 Myndigheter

Myndigheter ska kunna ta reda på vilka insatser och arbetsmetoder som ger god tillgänglighet genom att jämföra sig med de som är ”bäst i klassen” eller lärande exempel. Jämförelserna kan också tjäna som ett stöd i det egna arbetet med tillgänglighet.

Det kan finnas ett intresse av att på ett enkelt sätt se om man är bättre eller sämre än andra myndigheter, vilka som helst, när det gäller till exempel en webbplats tillgänglighet.

Det är också relevant för en myndighet att jämföra sig inom en mer enhetlig grupp av myndigheter. Exempelvis är en polismyndighet antagligen mer intresserad av att se om den externa informationen är mer eller mindre tillgänglig jämfört med en annan polismyndighet. Ett museum är också mer intresserat av att jämföra tillgängliga lokaler med andra museer.

Eftersom öppna jämförelser presenteras med bestämda tidsintervaller är det också möjligt för myndigheten att se sin egen utveckling över tid och jämföra den med andras. Här går det också att lyfta fram de myndigheter som har förbättrats mest sedan förra mätningen. Det kan i sig skapa förändringstryck. Det synliggör också frågorna på ett tydligare sätt och kan fungera som en sporre för en myndighet att bli bättre fram till nästa redovisning.

3.3 Medborgaren som kund

För den enskilde medborgaren, som är i behov av service, är det i första hand myndigheternas externa verksamhet som är av intresse. Kunden till en myndighet kan sällan välja ett annat alternativ som är mer tillgängligt. Exempelvis är en person boende i Karlstad hänvisad till länsstyrelsen och polismyndigheten i Värmland, även om andra länsstyrelser eller polismyndigheter skulle vara mer tillgängliga.

Medborgaren har rätten att, på ett övergripande sätt, få reda på hur myndigheter lever upp till sina skyldigheter att vara tillgängliga för alla medborgare. Rätten att se utveckling och vad skattepengar används till är också viktig för medborgaren.

Medborgaren gynnas i slutändan av om öppna jämförelser fungerar pådrivande för bättre tillgänglighet. Därför bör jämförelserna ha ett medborgarperspektiv.

3.4 Handikapp- och intresseorganisationer

Handikapporganisationer har liknande intressen som medborgaren som kund. Tillgänglighetsarbetet och samarbetet med handikapprörelsen är också jämförelser som är användbara.

Jämförelserna ska kunna användas som underlag i det intressepolitiska arbetet. Olika typer av tillgänglighet är intressant för olika handikapporganisationer. Även pensionärsorganisationer och invandrarföreningar kan vara intresserade av viss typ av tillgänglighet, exempelvis att myndigheterna använder sig av klarspråk och har enkla talsvarstjänster.

3.5 Journalister

Journalister och media är ingen målgrupp i sig, men har möjlighet att skapa uppmärksamhet och debatt kring frågorna. Det är viktigt att materialet förmedlas som nyheter i enkla och tydliga redovisningar. Gärna med goda och dåliga exempel som berör stor del av medborgarna.

3.6 Prioriterade målgrupper

Regeringen är en prioriterad målgrupp eftersom resultatet från de öppna jämförelserna ska ge underlag till styrning. Utifrån diskussionen ovan, och i avstämning med regeringen och konsultfirman Ramböll management, är en slutsats att jämförelser mellan myndigheter är en viktig del i arbetet och därför är myndigheterna själva en prioriterad målgrupp.

Medborgaren som kund är inte i de här öppna jämförelserna en prioriterad målgrupp, däremot ska jämförelserna presentera aspekter av tillgänglighet som är viktig för medborgaren. Intresseorganisationer och journalister är också intressanta målgrupper, men ses i det här arbetet mer som sekundära målgrupper.

4. Nivågruppering av myndigheter

Handisam föreslår en nivåindelning av myndigheter baserat på vilka myndigheter som har mycket service riktad till medborgarna. Utifrån nivågrupperingen anpassas uppföljningen av hur myndigheterna efterlever förordning 2001:526. De myndigheter som har mycket service till medborgaren följs upp på ett tydligare och tätare sätt än övriga myndigheter.

Inom andra tvärpolitiska områden har det utformats liknande system. Till exempel i Naturvårdsverkets uppföljning av miljöledningssystem har myndigheterna delats upp i tre grupper beroende på hur myndighetens koppling till miljöfrågor ser ut. Indelningen är grupp 1 ”Myndigheter med centrala miljörelaterade uppgifter”, grupp 2 ”Övriga med stor betydelse för miljöfrågor” och grupp 3 ”Myndigheter med i huvudsak direkt miljöpåverkan”.

Den indelning som Handisam föreslår är:

- **Nivå 1, lokal- och informationsintensiva:** myndigheten är ”kundintensiv” både när det gäller besök och kommunikation/information. Verksamheten i denna grupp ska beröra en stor grupp av befolkningen. Medborgarna har behov av att besöka myndigheten, få information och kommunicera med om myndigheten för att klara sina vardagliga åtaganden.
- **Nivå 2, informationsintensiva:** myndigheten är ”kundintensiv” vad gäller information och kommunikation. Myndighetens verksamhet berör stora grupper i befolkningen. Men medborgaren behöver inte besöka myndigheten för att ta del av service och tjänster. Medborgarna har däremot behov av att få information och/eller kommunicera med myndigheten för att klara sina vardagliga åtaganden.
- **Nivå 3, resterande:** myndighetens verksamhet berör mindre grupper av medborgare och ofta mer indirekt. Myndigheterna i den här nivån, är som alla myndigheter, tvungna att följa förordning 2001:526, men den del av kontrollen som redovisas i öppna jämförelser har en lägre detaljeringsnivå än för nivå 2 och nivå 1.

Idén är att om myndigheter som tillhör nivå 1 och 2 är tillgängliga har det en stor positiv effekt för medborgaren. Myndigheterna i nivå 1 och 2 har också stora möjligheter att påverka andra myndigheter. Klassificeringen av alla myndigheter utifrån nivå är ett arbete som har genomförts i nära samarbete med Ramböll management och

samrådsgruppen. Listan över myndigheternas nivågruppering finns i bilaga 2.

Till de tre myndighetsnivåerna finns tre nivåer av kriterier kopplade till enkätfrågor. Syftet med indelning utifrån kriterier är att kunna anpassa både datainsamlingen och möjligheterna för presentation utifrån nivå. De ”grundläggande kriterierna” redovisas för samtliga myndigheter. De ”kompletterande kriterierna om information och kommunikation” redovisas för myndigheter i nivå 2 och nivå 1. De ”kompletterande kriterierna om lokaler” redovisas för myndigheter i nivå 1. Kriterierna kommer att utvecklas vidare i och med att myndighetsenkäten utvecklas framöver. Se avsnitt 5 och 7.

Kriterierna kopplade till frågeområden i myndighetsenkäten från 2007 är:

Grundläggande kriterier:

- om handlingsplaner
- om inventeringar av lokaler, information och webb
- om rutiner för att på begäran lämna information i alternativa format
- om webbplatsens anpassning till Vervas krav på 24-timmarswebben

Kompletterande kriterier om information och kommunikation:

- grundläggande information på alternativa format
- kommunikation med myndigheten
- på vilka sätt webbplatsen är tillgänglig

Kompletterande kriterier om lokaler:

- tillgänglighet i myndighetens huvudbyggnad, (eftersom enkäten från 2007 inte har data över övriga lokaler)

För att tydligare lyfta fram och avgränsa vilka myndigheter som är mest kundintensiva används antalet anställda för en ytterligare nivågruppering

- **stor** - myndigheten har över 300 anställda
- **mellan** - myndigheten har mellan 50 och 300 anställda
- **små** - myndigheten har under 50 anställda.

Storleksindelningen bygger på tidigare indelning av myndigheter från Handisams enkäter.

I Figur 1 redovisas exempel på myndigheter i respektive nivå och vilka kriterier som är kopplade till respektive nivå.

Figur 1

Nivågruppering av myndigheter med kriterier och exempel

Nivå-gruppering	Kriterier	Exempel
Nivå 1	Lokaler + Information och kommunikation+ Grundläggande	Arbetsförmedling Försäkringskassan Riksdagsförvaltningen
Nivå 2	Information och kommunikation+ grundläggande	Kronofogdemyndigheten Lantmäteriverket Statistiska centralbyrån (SCB)
Nivå 3	Grundläggande	Bolagsverket Lotteriinspektionen Statens pensionsverk

Ytterligare en skärning av materialet är att myndigheter också kan tillhöra en kategori av myndigheter. Det är inom den egna kategorin som myndigheter gärna jämför sig, eftersom verksamheterna är mycket lika. Inom en kategori av myndigheter tillhör samtliga myndigheter också samma nivågruppering.

Kategorierna är

- domstolar (nivå 1, lokal och informationsintensiva)
- högskolor (nivå 1, lokal och informationsintensiva)
- länsstyrelser (nivå 2, informationsintensiva)
- museer (nivå 1, lokal och informationsintensiva)
- polismyndigheter (nivå 1, lokal och informationsintensiva).

Det är myndigheterna som är kundintensiva när det gäller lokaler och information, (nivå 1) och som har mer än 300 anställda (stor) samt inte tillhör någon av kategorierna, som Handisam framöver vill följa upp på ett mer fördjupat sätt. De här myndigheterna har ofta en stor spridning med lokalkontor över hela landet och det medför att de kan behöva andra metoder för att bli effektiva i sin uppföljning och sitt arbete med tillgänglighet. Det kan också vara intressant med fördjupningar inom någon av ovanstående kategorier.

De myndigheter som tillhör ovan nämnda grupp i alfabetisk ordning är

- Arbetsförmedlingen
- Centrala studiestödsnämnden (CSN)
- Försäkringskassan
- Kungliga biblioteket (KB)
- Luftfartsverket
- Migrationsverket
- Regeringskansliet

Förslag på öppna jämförelser av tillgängligheten i staten

- Riksdagsförvaltningen
- Skatteverket
- Transportstyrelsen.

Övriga myndigheters indelning redovisas i bilaga 2

5. Tillgänglighet – lokaler, information och verksamhet

Alla myndigheter har ansvar för att följa förordning 2001:526 och det är Handisams ansvar att följa hur arbetet med förordningen fortskrider. Det är också något som är gemensamt för alla myndigheter oavsett vad myndigheten har för verksamhetsmål och ansvarsområden i övrigt och är därför en utgångspunkt när det gäller öppna jämförelser i staten.

5.1 Förordningen

I förordning 2001:526 om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av handikappolitiken står följande:

Genomförandet av de handikappolitiska målen

1 § Myndigheter under regeringen skall utforma och bedriva sin verksamhet med beaktande av de handikappolitiska målen. Myndigheterna skall verka för att personer med funktionshinder ges full delaktighet i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor. Myndigheterna skall särskilt verka för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionshinder. I detta arbete skall Förenta nationernas standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet vara vägledande.

Planering och samråd

2 § Myndigheterna skall i arbetet med att göra myndigheternas lokaler, verksamhet och information mer tillgängliga för personer med funktionshinder genomföra inventeringar och utarbeta handlingsplaner. Denna skyldighet gäller dock inte om det är uppenbart att det inte behövs med hänsyn till verksamhetens art.

3 § /Träder i kraft I:2006-01-01/ Myndigheterna skall, när det finns anledning till det, samråda med Myndigheten för handikappolitisk samordning om hur insatser enligt denna förordning skall utformas. Förordning (2005:1081).

5.2 Lokaler

De öppna jämförelserna ska ha ett medborgarperspektiv och det är myndigheterna och regeringen som föreslås vara de primära målgrupperna. Jämförelserna ska vara övergripande och kunna följa tillgängligheten i myndigheternas samtliga lokaler. Det är viktigt att följa inventeringar, men framför allt åtgärder och den faktiska tillgängligheten. Det är också värdefullt att följa tillgängligheten för lokaler på myndigheter som medborgaren ibland besöker. Det är därför

som kundintensiva myndigheter (nivå 1) blir extra relevanta att följa och jämföra med varandra.

Att följa arbetet med handlingsplaner och inventeringar av lokalerna är kopplat till att följa arbetet med förordningen. Om det går att följa tyder det på att arbetet är påbörjat. Det intressanta och den verkliga utmaningen är att följa och mäta om handlingsplanerna och inventeringarna leder till att hinder undanröjs.

Fram till nu har enkäten till myndigheterna främst frågat om tillgängligheten i myndighetens huvudbyggnad. För en tredjedel av myndigheterna är det här mycket relevant, eftersom de bara har en, och i vissa fall två, byggnader. Men för de övriga två tredjedelarna av myndigheterna som har fler än två byggnader är det viktigt att enkäten i framtiden även fångar tillgängligheten i myndighetens samtliga lokaler.

I den nationella handlingsplanen är ett tydligt mål att alla enkelt avhjälpna hinder ska vara åtgärdade år 2010. Av det skälet kan det vara av intresse att följa arbetet med enkelt avhjälpna hinder på myndigheter, som har publika lokaler.

Ett kriterium kan vara kopplat till flera frågor i enkäten. De kriterier som finns i enkäten från 2007 som rör lokaler är:

Grundläggande kriterier

- grad av inventering av lokaler.

Kompletterande kriterier om lokaler

- specifik tillgänglighet i huvudbyggnaden.

Utveckling av kriterier framöver:

Grundläggande kriterier

- åtgärder i lokaler
- andel tillgängliga lokaler.

Kompletterande kriterier om lokaler

- specifik tillgänglighet till lokaler för besök av medborgarna i myndighetens samtliga byggnader.

5.3 Information och kommunikation

De öppna jämförelserna ska presentera aspekter av tillgänglighet som är relevant för stora grupper av medborgare, det vill säga de som i första hand är kunder hos myndigheter. Mot den bakgrunden är det viktigt att på ett övergripande sätt följa tillgängligheten och förbättringar i myndigheternas tryckta material, kommunikation och webbplats. För de myndigheter som är kundintensiva när det gäller information och kommunikation följs tillgängligheten på ett mer detaljerat sätt.

Myndigheternas webbplatser är en allt viktigare kanal för att nå medborgarna det är därför viktigt att kunna jämföra webbplatsernas tillgänglighet mellan myndigheter.

Ett kriterium kan vara kopplat till flera frågor i enkäten. De kriterier som finns i enkäten från 2007 som rör information och kommunikation är:

Grundläggande kriterier

- grad av inventering av tryckt material
- grad av inventering av webbplatsen
- rutiner för att ta fram alternativa format
- webbplatsens tillgänglighet.

Kompletterande kriterier om kommunikation och information

- specifik tillgänglighet när det gäller webbplatsen
- kommunikation med myndigheten
- grundläggande information på alternativa format.

Utveckling av kriterier framöver:

Grundläggande kriterier

- åtgärder kopplat till inventeringen
- webbplatsens tillgänglighet.

Kompletterande kriterier om kommunikation och information

- specifik tillgänglighet när det gäller webbplatsen
- kommunikation med myndigheten.

Digitala tjänster

Digitala tjänster fanns inte i någon större utsträckning när förordningen antogs, idag är digitala tjänster en allt viktigare del i myndigheternas service till medborgaren.

Allt fler myndigheter utvecklar olika typer av digitala tjänster, främst e-tjänster. Om och hur dessa tjänster är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning blir viktigt att följa och vilka myndigheter som kan vara föredömen i arbetet. Om de digitala tjänsterna är tillgängliga blir också myndighetens information och verksamhet tillgänglig i högre utsträckning. Om de digitala tjänsterna är enkla och tillgängliga är det en besparing för myndigheten och om det går att påvisa med jämförelser har det en pådrivande effekt.

Utveckling av kriterier framöver:

Kompletterande kriterier om kommunikation och information

- tillgängliga digitala tjänster, även inventering och åtgärder.

5.4 Verksamhet

Extern verksamhet

De öppna jämförelserna ska presentera aspekter av tillgänglighet som är relevant för stora grupper av medborgare, det vill säga de som i första hand är berörda av myndigheternas externa verksamhet. Området extern verksamhet bildas av sammanslagna mått på grundläggande tillgänglighet till information, digitala tjänster och även besökslokaler, där det är relevant.

Den externa verksamheten är särskilt intressant för nivån kundintensiva lokaler och information/kommunikation (nivå 1). Även om den externa verksamheten skiftar mellan myndigheter finns det ändå gemensamma nämnare för tillgängligheten som är intressanta att jämföra inom gruppen.

Frågor finns kopplade till alla kriterienivåerna, men är framför allt viktigt för myndigheter som är kundintensiva.

Intern verksamhet

Den interna verksamheten är inte i fokus för dessa öppna jämförelser eftersom externa verksamheten prioriteras. Det kan däremot vara möjligt att hitta gemensamma nämnare för alla myndigheter. Exempelvis behöver alla göra bokslut, arbeta med brandskydd, miljöledning, jämställdhet, upphandling och arbetsmiljö. Här kan det finnas uppföljningar, som inte Handisam känner till, som det skulle kunna gå att lägga till frågor om tillgänglighet i. Den interna verksamheten arbetar också för att den externa verksamheten ska bli så bra som möjligt.

En del av den interna verksamheten är att alla myndigheter är arbetsgivare och att staten ska vara en tillgänglig sådan. I de här öppna jämförelserna är det inte prioriterat att följa staten som arbetsgivare, men det är fortfarande ett viktigt område, som är av intresse för en fördjupad uppföljning. En sådan fördjupning görs lämpligen i samarbete mellan Handisam, Arbetsgivarverket och Arbetsmiljöverket.

En annan idé inför det fortsatta arbetet är att Riksrevisionen granskar myndigheternas tillgänglighet och arbetet med denna. Detta för att på ett systematiskt sätt följa upp hur tillgänglighetsförbättringar integreras i myndigheternas verksamhet. Granskningen skulle då beaktas i Riksrevisionens ordinarie granskning av myndigheter.

5.5 Prioriterade områden

I förslaget på öppna jämförelser av tillgängligheten i staten är det den externa verksamheten som är prioriterad. Det innebär att aspekter av tillgängliga lokaler, information, kommunikation och digitala tjänster också finns med.

6. Tillgänglighet och tillgänglighetsarbete

Både den faktiska tillgängligheten och arbetet med tillgänglighet behöver kunna följas.

Det är viktigt att följa vilka insatser som leder till ökad tillgänglighet, respektive vilka insatser som är mindre framgångsrika. Men fokus bör ligga på den faktiska tillgängligheten, eftersom det är viktigast för den enskilda medborgaren. Det är om Arbetsförmedlingen i Trollhättan eller om Försäkringskassan i Kiruna är tillgänglig som är av intresse för medborgaren som behöver besöka det lokala kontoret och den informationen bör respektive myndighet tillhandahålla som en tjänst.

För regeringen är jämförelser av tillgänglighetsarbetet, som exempelvis handlingsplaner och inventeringar, av intresse. Syftet med att följa tillgänglighetsarbetet är att den faktiska tillgängligheten ska förbättras och det är viktigt både för medborgarna och regeringen.

7. Metodutveckling

Tidigare uppföljningar har inte särskilt fokuserat på myndigheters externa verksamhet och mot bakgrund av det läggs extra tyngd på extern verksamhet i förslaget om öppna jämförelser.

7.1 Vidareutveckling av enkätfrågor

Frågorna i Handisams enkät till myndigheter behöver utvecklas för att öka fokus på myndigheternas externa verksamhet. Frågor som rör lokaler har främst berört myndighetens huvudbyggnad och bör utvecklas att översiktligt omfatta samtliga lokaler.

Flera områden behöver utvecklas. Vi behöver

- hitta ett system för hur vi kan mäta tillgängligheten till myndigheters externa verksamhet på ett bättre sätt
- formulera övergripande frågor om åtgärder och tillgänglighet i samtliga lokaler och byggnader
- formulera frågor om åtgärder för tillgänglighet, åtgärdsplaner och aktiviteter i dessa
- följa upp hur myndigheterna arbetar med klarspråk
- hitta ett system för att följa om myndigheternas e-tjänster och digitala tjänster är tillgängliga.
- utforma frågor kring utbildning om tillgänglighet
- formulera frågor som berör kommunikation med myndigheter och hörselteknisk utrustning.

Enkäten från Handisam ska framöver ses som basen för de öppna jämförelserna, men något fler frågor kan ingå i enkäten än vad som redovisas i de öppna jämförelserna, om det finns andra syften för sådan uppföljning. Samtidigt måste Handisam ta ett ansvar för att det material som samlas in också används.

Handisam arbetar vidare med utveckling av enkäten tillsammans med myndigheter med expertkompetens inom olika områden, samt handikapporganisationerna.

7.2 Enkätfrågor som indikatorer

Tanken med de öppna jämförelserna är att de ska påverka myndigheternas arbete med tillgänglighet till det bättre. De enkätfrågor som väljs ut för att ingå, kommer i viss mån att uppfattas som styrande av myndigheterna. Det innebär att myndigheterna kommer att åtgärda det som uppmärksammas i öppna jämförelser i högre utsträckning än annat som berör tillgänglighet. Därför är det viktigt att välja ut strategiska frågor som kan fungera påskyndande på tillgängligheten. Det innebär inte att kraven på tillgänglighet är lägre. Förordningen (2001:526) gäller fortfarande fullt ut för alla

myndigheter. Det är den redovisning av resultaten som görs i öppna jämförelser som är differentierad.

De frågor/indikatorer som redovisas ska vara möjliga att påverka i tidsintervallet mellan varje mätning. Jämförelserna bör också kunna redovisa vad som är ett undermåligt, godkänt eller väl godkänt resultat inom olika områden. Det behövs både för att underlätta myndigheternas eget arbete och regeringens styrning.

De enkätfrågor/indikatorer som väljs ska vara relevanta för en stor grupp medborgare och spegla att tillgänglighet handlar om mer än att komma in i en lokal med rullstol eller kontrastmarkera en trappa.

De enkätfrågor som väljs ut som indikatorer ska antingen vara övergripande eller fånga ett större område än den faktiska frågan, med andra ord vara en indikator för utvecklingen på ett helt område.

7.3 Presentation av de öppna jämförelserna

Handisam har, med hjälp av SCB, tagit fram ett förslag på hur öppna jämförelser kan presenteras med nivågruppering av myndigheter och förslag på frågor/kriterier som bör ingå för respektive nivå. Förslaget bygger på nivågruppering som nämns under avsnitt 4. Exempel på öppna jämförelser redovisas i bilaga 1. I tabell 1-3 i bilagan redovisas samtliga kriterier för myndigheter som är stora och kundintensiva vad gäller lokal och information (nivå 1). I tabell 4 i bilaga 1 redovisas grundläggande kriterier för länspolismyndigheter och i tabell 5 presenteras grundläggande kriterier för myndigheter under Socialdepartementet.

De öppna jämförelserna ska senare under 2009 presenteras på Handisams webbplats med rangordningslistor och kategoriseringar som finns med i denna rapport.

Förslag:

Att Handisam, under 2009, får i uppdrag att i en webbaserad modell, och i rapportform, presentera öppna jämförelser av tillgängligheten i staten, baserat på enkätdata från 2007 års enkät.

7.4 Fördjupning i stora kundintensiva lokal och information (nivå1)

Framöver föreslår Handisam att det läggs större vikt vid att följa upp tillgängligheten vid de stora kundintensiva myndigheterna. Det innebär också att fler insatser från Handisam måste vara riktade till dessa myndigheter.

Ett förslag är att Handisam stödjer exempelvis två myndigheter i denna grupp för att myndigheterna ska kunna utveckla sin egen

uppföljning av tillgängligheten. Djupintervjuer och kartläggningar kan bli aktuella. Framför allt för att myndigheterna själva ska bli bättre på att följa och arbeta med sin egen tillgänglighet. En annan anledning är att Handisam ska kunna vidareutveckla sitt uppföljnings- och utvärderingsarbete och se till att de uppgifter som Handisam begär in blir mer användbara för den enskilda myndigheten.

Handisam ska inte inventera den faktiska tillgängligheten på myndigheterna, utan det är myndighetens eget ansvar.

7.5 Ett vidgat begrepp av staten

Staten ska vara ett föredöme när det gäller tillgänglighet och tillgänglighetsarbete. I de öppna jämförelserna av tillgängligheten i staten blir det tydligt att det i dagsläget inte gäller hela den statliga sektorn. För när jämförelserna presenteras är det otydligt varför tillgängligheten på Nationalmuseum följs upp, men inte på Dramaten eller Kungliga Operan. Eller varför följs Banverkets arbete med tillgänglighet upp, men inte Jernhusens, som ansvarar för de största järnvägsstationsbyggnaderna i Sverige? Handisam anser att det vore påskyndande att följa tillgängligheten även i statliga bolag och affärsverk.

Förslag:

Att regeringen överväger möjligheten att låta statliga bolag och affärsverk omfattas av uppföljning av tillgängligheten i staten

7.6 Temafördjupningar

Återkommande analyser av tillgängligheten är viktiga strategiska underlag för regeringen, myndigheterna och medborgarna. Arbetet bör drivas systematiskt så att de områden som anses viktiga att belysa genomgår en fördjupad granskning med jämna mellanrum. Att kommunicera vad som ska granskas mer fördjupat skapar förändringstryck i sig självt.

Tänkbara fördjupningsområden är

- fördjupning inom en specifik kategori av myndigheter
- e-tjänster
- staten som arbetsgivare
- de myndigheter som har kommit långt i arbetet mot en tillgänglig myndighet och verksamhet.

8. Avslutning

Genom de öppna jämförelserna av tillgängligheten i statsförvaltningen skapas en effektivare uppföljning av arbetet med tillgänglighet.

Myndigheterna blir vana vid att följa upp det egna arbetet och jämföra sig med andra myndigheter.

En webbaserad presentation av jämförelserna och en fördjupad uppföljning av de stora kundintensiva myndigheterna leder till att tillgängligheten uppmärksammas och synliggörs. Resultaten från de öppna jämförelserna är också underlag för vilket stöd myndigheterna kan behöva framöver. Andra aktörer, offentliga och privata, kan lättare jämföra sin tillgänglighet med staten och på så sätt blir staten ett ännu tydligare föredöme inom området.

Att personer med funktionsnedsättning ska kunna utföra sina skyldigheter och få ta del av sina rättigheter genom att myndigheters tillgängliga verksamhet är grundläggande för att FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska bli realiserad fullt ut i Sverige.

En tillgänglig statsförvaltning innebär mycket positivt. Exempelvis kan alla besöka museer och ta del av vårt kulturarv, resa självständigt, klara av att deklarerera på egen hand, vittna i en domstol eller besöka en polismyndighet för att kunna få ett pass. Ett resultat av tillgängliga myndigheter är att hela arbetsmarknaden blir mer tillgänglig eftersom många personer även i sitt arbete har kontakt med myndigheter.

Bilaga 1

För att visa exempel på förslagets möjligheter redovisas här enkätsvaren på olika sätt. Vi visar tre grupperingar av myndigheter

- lokal- och informationsintensiva myndigheter, med fler än 300 anställda
- polismyndigheter
- myndigheter under Socialdepartementet.

Uppgifterna i tabellerna som följer har hämtas från Handisams enkät 2007. Det var en totalundersökning. Av de 359 myndigheter som då ingick hade 331 svarat på enkäten. Svarsfrekvensen var 92 procent. I redovisningen ingår även de myndigheter som inte svarat på enkäten. Mer information om undersökningen finns på Handisams webbplats, www.handisam.se.

Tabell 1. Grundläggande kriterier - nivå 1

Hur har lokal- och informationsintensiva myndigheter (Nivå 1) uppfyllt grundläggande kriterier för tillgänglighet?
Enligt Handisams myndighetsenkät 2007.

Myndighet	Har handlingsplan	Inventerat stor del av lokaler	Inventerat skriftlig information	Inventerat kommunikation	Inventerat webbplatsen	Rutiner för lättläst svenska	Rutiner för punkt-skrift	Rutiner för kassett/Daisy format	Rutiner för inspelat på teckenspråk	Rutiner för storstil	Rutiner för word eller tillgänglig PDF	Alternativa format anges i publikationer	Uppfyllda tillgänglighetskriterier (12)
Arbetsförmedlingen*													-
Centrala studiestödsnämnden	Ja				Ja	Ja							3
Försäkringskassan	Ja	Ja										Ja	3
Kungliga biblioteket											Ja		1
Luftfartsverket	Ja	Ja		Ja		Ja				Ja	Ja		6
Migrationsverket	Ja					Ja					Ja	Ja	4
Regeringskansliet	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	12
Riksdagsförvaltningen		Ja	Ja		Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	10
Skatteverket					Ja								1
Transportstyrelsen*													-

* Arbetsförmedlingen bildades 1 januari 2008 och Transportstyrelsen bildades 1 januari 2009 och de har inte svarat på enkäten, men de ingår ändå i redovisningen.

Tabell 2. Kommunikation och information - nivå 1

Hur har lokal- och informationsintensiva myndigheter (Nivå 1) uppfyllt kompletterande kriterier för kommunikation och information? Enligt Handisams myndighetsenkät 2007.

Myndighet	Möjligt kom-municera via teck-entolk-ning	Möjligt kom-municera via skriv-tolk-ning	Info på lätt-läst svenska	Info på på-kas-sett/Daisy-format	Info inspe-lat på teck-en-språk	Info i word eller på till-gäng-lig pdf	Web-ben har tydlig struk-tur	Web-ben har tydlig layout	Web-ben har enkelt språk och sam-man-fatt-ning	Web-ben har alt-texter som bes-kriver bilder	Web-ben inne-håller teck-en-tolkad info	Web-ben har infor-mation på lätt-läst sven-ska	Upp-fyllda krite-rier för kom-mu-nika-tion (12)
Arbetsförmedlingen													-
Centrala studiestödsnämnden	Ja	Ja	Ja				Ja	Ja	Ja			Ja	7
Försäkringskassan	Ja		Ja	Ja		Ja	Ja	Ja		Ja		Ja	8
Kungliga biblioteket													0
Luftfartsverket	Ja	Ja	Ja			Ja	Ja	Ja		Ja		Ja	8
Migrationsverket	Ja	Ja	Ja			Ja		Ja	Ja			Ja	7
Regeringskansliet	Ja	Ja	Ja		Ja	Ja	Ja	Ja		Ja		Ja	9
Riksdagsförvaltningen	Ja		Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	11
Skatteverket	Ja	Ja				Ja	Ja	Ja		Ja			6
Transportstyrelsen													-

Tabell 4. Grundläggande kriterier - polismyndigheter

Hur har polismyndigheter uppfyllt grundläggande kriterier för tillgänglighet? Enligt Handisams myndighetsenkät 2007.

Myndighet*	Har handlingsplan	Inventerat stor del av lokaler	Inventerat skriftlig information	Inventerat kommunikation	Inventerat webbplatsen	Rutiner för lättläst svenska	Rutiner för punktskrift	Rutiner för kassett / Daisy format	Rutiner för inspelat på tecken-språk	Rutiner för storstil	Rutiner för word eller tillgänglig PDF	Alternativa format anges i publikationer	Uppfyllda tillgänglighets-kriterier (12)
Polismyndigheten i Blekinge län	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja					Ja		7
Polismyndigheten i Dalarnas län													0
Polismyndigheten i Gotlands län													0
Polismyndigheten i Gävleborgs län													-
Polismyndigheten i Hallands län					Ja								1
Polismyndigheten i Jämtlands län						Ja				Ja	Ja	Ja	4
Polismyndigheten i Jönköpings Län		Ja			Ja								2
Polismyndigheten i Kalmar län													0
Polismyndigheten i Kronobergs Län		Ja				Ja				Ja			3
Polismyndigheten i Norrbottens län											Ja		1
Polismyndigheten i Skåne län													0
Polismyndigheten i Stockholms län	Ja												1
Polismyndigheten i Södermanlands län													-
Polismyndigheten i Uppsala län	Ja	Ja				Ja					Ja		4
Polismyndigheten i Värmlands län	Ja					Ja					Ja		3
Polismyndigheten i Västerbottens län		Ja											1
Polismyndigheten i Västernorrlands län		Ja											1
Polismyndigheten i Västmanlands län		Ja									Ja		2
Polismyndigheten i Västra Götalands län						Ja				Ja	Ja		3
Polismyndigheten i Örebro län						Ja				Ja	Ja		3
Polismyndigheten i Östergötlands län	Ja					Ja					Ja		3

Tabell 5. Grundläggande kriterier - myndigheter under Socialdepartementet

Hur har myndigheter under Socialdepartementet uppfyllt grundläggande kriterier för tillgänglighet?
Enligt Handisams myndighetsenkät 2007.

Myndighet	Har handlingsplan	Inventerat stor del av lokaler	Inventerat skriftlig information	Inventerat kommunikation	Inventerat webbplatsen	Rutiner för lästlöst svenska	Rutiner för punkt-skrift	Rutiner för kasset/Daisy format	Rutiner för inspelat på tecken-språk	Rutiner för storstil	Rutiner för word eller tillgänglig PDF	Alternativa format anges i publikationer	Uppfyllda tillgänglighets-kriterier (12)
Barnombudsmannen, BO	Ja	Ja										Ja	3
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, FAS						Ja				Ja	Ja	Ja	4
Försäkringskassan	Ja	Ja										Ja	3
Handisam, Myndigheten för handikappolitisk samordning	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	12
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, HSN	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja								5
Institutet för psykosocial medicin, IPM		Ja									Ja	Ja	3
Läkemedelsverket, LV	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja		Ja		Ja	10
Myndigheten för internationella adoptionsfrågor, MIA	Ja									Ja	Ja		3
Smittskyddsinstitutet, SMI	Ja	Ja			Ja					Ja			4
Socialstyrelsen, SoS	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja			Ja		9
Statens beredning för medicinsk utvärdering, SBU	Ja	Ja	Ja		Ja	Ja					Ja		6
Statens folkhälsoinstitut, FHI	Ja												1
Statens institutionsstyrelse, SiS*													-
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (f.d. Läkemedelsförmånsnämnden, LFN)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja				Ja	Ja		8

* Statens institutionsstyrelse har inte svarat på enkäten, men ingår ändå i redovisningen.

Bilaga 2. Lista på myndigheter

Utgångspunkt för öppna jämförelser

Totalt finns ca 340 myndigheter med på listan. Även de ca 40 myndigheter som inte svarat på enkäten 2007 ingår i listan.

Listan baseras på Handisams enkäter och har kompletterats med uppgifter från SCB:s aktuella myndighetsregister fram till 1 januari 2009.

Det sker ständigt förändringar inom statsförvaltningen genom att myndigheter får ändrade roller, byter namn, ny- eller ombildas. Exempelvis har de fyra ombudsmännen mot diskriminering (DO, HO, Homo, Jämo) upphört och nya Diskrimineringsmannen tillkommit den 1 januari 2009. Svenska ESF-rådet, Strålsäkerhetsmyndigheten, Kompetensrådet för utveckling i staten och Statens skolinspektion är också nya myndigheter. Lärarhögskolan har upphört och ingår nu i Stockholms universitet. Därutöver har Läkemedelsförmånsnämnden fått nya uppgifter och bytt namn till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ersätter Räddningsverket, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar som avvecklats. Andra förändringar är på gång bland annat inom kultursektorn vilket betyder att listan uppdateras efter hand.

Nivågruppering

I listan som följer presenteras myndigheterna under respektive departement. Därefter är de grupperade i nivå och kategori enligt Handisams förslag.

Nivå 1: lokal- och informationsintensiv

- allmänt
- domstolar, polismyndigheter, museer, högskolor.

Nivå 2: Informationsintensiv

- allmänt
- länsstyrelser.

Nivå 3: resterande

Nya myndigheter sedan 2007.

Lista på myndigheter efter departement och nivåindelning

Arbetsmarknadsdepartementet

Nivå 1: lokal- och informationsintensiv

Arbetsförmedlingen

Nivå 2: informationsintensiv

Arbetsmiljöverket, AV

Nivå 3: resterande

Arbetsdomstolen, AD

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, IFAU

Medlingsinstitutet

Svenska ESF-rådet

Finansdepartementet

Nivå 1: lokal- och informationsintensiv

Skatteverket

Nivå 2: informationsintensiv

Kronofogdemyndigheten

Premiepensionsmyndigheten, PPM

Statistiska centralbyrån, SCB

Nivå 2: länsstyrelser

Länsstyrelsen i Blekinge län

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Länsstyrelsen i Gotlands län

Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen i Jämtlands län

Länsstyrelsen i Jönköping

Länsstyrelsen i Kalmar län

Länsstyrelsen i Kronobergs Län

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Länsstyrelsen i Uppsala län

Länsstyrelsen i Värmlands län

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Örebro län

Länsstyrelsen i Östergötlands län

Nivå 3: resterande

Arbetsgivarverket

Bokföringsnämnden

Ekonomistyrningsverket

Finansinspektionen

Finanspolitiska rådet

Fortifikationsverket

Första AP-fonden

Kammarkollegiet

Konjunkturinstitutet

Lotteriinspektionen

Riksgäldskontoret

Statens bostadskreditnämnd, BKN

Statens fastighetsverk, SFV

Statens pensionsverk, SPV

Statskontoret

Tullverket

Ny sedan 2007

Kompetensrådet för utveckling i staten, Krus

Försvarsdepartementet

Nivå 1: högskolor

Försvarshögskolan, FHS

Nivå 3: resterande

Försvarets materielverk, FMV

Försvarets radioanstalt, FRA

Försvarsmakten, FM

Kustbevakningen, KBV

Statens haverikommission, SHK

Totalförsvarets forskningsinstitut,
FOI

Totalförsvarets pliktverk, TPV

Ny sedan 2007

Myndigheten för samhällsskydd och
beredskap, MSB

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Nivå 2: informationsintensiv

Allmänna reklamationsnämnden,
ARN

Konsumentverket

Nivå 3: resterande

Fastighetsmäklarnämnden, FMN

Marknadsdomstolen

Ungdomsstyrelsen

Ny sedan 2007

Diskrimineringsombudsmannen, DO

Jordbruksdepartementet

*Nivå 1: lokal- och
informationsintensiv*

Sametinget

Nivå 1: högskolor

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Nivå 2: informationsintensiv

Livsmedelsverket, SLV

Nivå 3: resterande

Fiskeriverket

Livsmedelsekonomiska institutet

Statens Jordbruksverk, SJV

Statens veterinärmedicinska anstalt,
SVA

Justitiedepartementet

Nivå 1: domstolar

Göta Hovrätt

Hovrätten för Nedre Norrland

Hovrätten för Västra Sverige

Hovrätten för Övre Norrland

Hovrätten över Skåne och Blekinge

Hyresnämnden i Göteborg

Hyresnämnden i Jönköping

Hyresnämnden i Linköping

Hyresnämnden i Malmö

Hyresnämnden i Stockholm

Hyresnämnden i Sundsvall

Hyresnämnden i Umeå

Hyresnämnden i Västerås

Högsta domstolen

Kammarrätten i Göteborg

Kammarrätten i Jönköping

Kammarrätten i Stockholm

Kammarrätten i Sundsvall

Länsrätten i Blekinge län

Länsrätten i Dalarnas län

Länsrätten i Gotlands län

Länsrätten i Gävleborgs län

Länsrätten i Göteborg

Länsrätten i Hallands län	Tingsrätten Kalmar
Länsrätten i Jämtlands län	Tingsrätten Karlskoga
Länsrätten i Jönköpings Län	Tingsrätten Katrineholms
Länsrätten i Kalmar län	Tingsrätten Kristianstad
Länsrätten i Kronobergs Län	Tingsrätten Lidköping
Länsrätten i Mariestad	Tingsrätten Linköping
Länsrätten i Norrbottens län	Tingsrätten Luleå
Länsrätten i Skåne län	Tingsrätten Lund
Länsrätten i Stockholms län	Tingsrätten Lycksele
Länsrätten i Södermanlands län	Tingsrätten Malmö
Länsrätten i Uppsala län	Tingsrätten Mariestad
Länsrätten i Vänersborg	Tingsrätten Mora
Länsrätten i Värmlands län	Tingsrätten Mölndals
Länsrätten i Västerbottens län	Tingsrätten Nacka
Länsrätten i Västmanlands län	Tingsrätten Norrköping
Länsrätten i Örebro län	Tingsrätten Norrtälje
Länsrätten i Östergötlands län	Tingsrätten Nyköping
Svea hovrätt med	Tingsrätten Skellefteå
Miljööverdomstolen	Tingsrätten Skövde
Regeringsrätten	Tingsrätten Solna
Tingsrätten Alingsås	Tingsrätten Stockholm
Tingsrätten Attunda	Tingsrätten Sundsvall
Tingsrätten Blekinge	Tingsrätten Södertälje
Tingsrätten Borås	Tingsrätten Uddevalla
Tingsrätten Eksjö	Tingsrätten Umeå
Tingsrätten Eskilstuna	Tingsrätten Uppsala
Tingsrätten Falun	Tingsrätten Varberg
Tingsrätten Gotland	Tingsrätten Vänersborg
Tingsrätten Gällivare	Tingsrätten Värmland
Tingsrätten Gävle	Tingsrätten Västmanland
Tingsrätten Göteborg	Tingsrätten Växjö
Tingsrätten Halmstad	Tingsrätten Ystad
Tingsrätten Haparanda	Tingsrätten Ångermanland
Tingsrätten Helsingborg	Tingsrätten Örebro
Tingsrätten Hudiksvall	Tingsrätten Östersund
Tingsrätten Hässleholm	
Tingsrätten i Södertörn	<i>Nivå 1: polismyndigheter</i>
Tingsrätten Jönköping	Polismyndigheten i Blekinge län

Polismyndigheten i Dalarnas län
Polismyndigheten i Gotlands län
Polismyndigheten i Gävleborgs län
Polismyndigheten i Hallands län
Polismyndigheten i Jämtlands län
Polismyndigheten i Jönköpings Län
Polismyndigheten i Kalmar län
Polismyndigheten i Kronobergs Län
Polismyndigheten i Norrbottens län
Polismyndigheten i Skåne län
Polismyndigheten i Stockholms län
Polismyndigheten i Södermanlands län
Polismyndigheten i Uppsala län
Polismyndigheten i Värmlands län
Polismyndigheten i Västerbottens län
Polismyndigheten i Västernorrlands län
Polismyndigheten i Västmanlands län
Polismyndigheten i Västra Götalands län
Polismyndigheten i Örebro län
Polismyndigheten i Östergötlands län
Rikspolisstyrelsen, RPS
Säkerhetspolisen

Nivå 2: informationsintensiv

Brottsförebyggande rådet, BRÅ
Brottsoffermyndigheten, BrOM
Domstolsverket, DV
Justitiekanslern, JK
Justitieombudsmannen JO
Rättshjälpsmyndigheten
Valmyndigheten
Åklagarmyndigheten

Nivå 3: resterande

Datainspektionen
Ekobrottsmyndigheten, EBM
Kriminalvården
Revisorsnämnden
Rättsmedicinalverket, RMV
Statens Kriminaltekniska
Laboratorium, SKL
Säkerhets- och
integritetsskyddsnämnden

Kulturdepartementet

Nivå 1: museer

Arkitekturmuseet
Forum för Levande historia
Livrustkammaren, Skoklosters slott,
Hallwylska museet
Moderna Museet
Nationalmuseum med Prins Eugens
Waldemarsudde
Naturhistoriska riksmuseet
Riksutställningar
Statens försvarshistoriska museer,
SFHM
Statens historiska museer, SHMM
Statens maritima museer
Statens museer för världskultur

Nivå 2: informationsintensiv

Riksantikvarieämbetet, RAÄ
Statens kulturråd
Talboks- och punktskriftsbiblioteket,
TPB

Nivå 3: resterande

Granskningsnämnden för radio och
TV
Institutet för språk och folkminnen,
SOFI

Konstnärsnämnden
Presstödsnämnden
Radio- och TV-verket, RTV
Riksarkivet, RA
Samarbetsnämnden för statsbidrag
till trossamfund, SST
Statens Biografbyrå
Statens konstråd
Statens musiksamlingar

Miljödepartementet

Nivå 2: informationsintensiv

Boverket
Lantmäteriverket
Sveriges meteorologiska och
hydrologiska institut, SMHI

Nivå 3: resterande

Forskningsrådet för miljö, areella
näringar och samhällsbyggande,
Formas
Kemikalieinspektionen, KemI
Naturvårdsverket
Statens geotekniska institut, SGI
Statens va-nämnd
Strålsäkerhetsmyndigheten

Näringsdepartementet

Nivå 1: lokal- och informationsintensiv

Luftfartsverket, LFV

Nivå 2: informationsintensiv

Banverket, BV
Elsäkerhetsverket
Post- och telestyrelsen, PTS
Rikstrafiken
Sjöfartsverket, SjöV

Nivå 3: resterande

Bolagsverket
Energimarknadsinspektionen
Glesbygdsverket
Instituttet för tillväxtpolitiska
studier, ITPS
Konkurrensverket, KKV
Patent- och registreringsverket, PRV
Patentbesvärsträtten
Rymdstyrelsen
Skogsstyrelsen, SKS
Statens energimyndighet, STEM
Statens institut för
kommunikationsanalys, SIKA
Statens väg- och
transportforskningsinstitut, VTI
Sveriges geologiska undersökning
inkl. Bergsstaten, SGU
Verket för innovationssystem,
Vinnova
Verket för näringslivsutveckling,
Nutek
Vägverket

Ny sedan 2007

Transportstyrelsen

Socialdepartementet

Nivå 1: lokal- och informationsintensiv

Försäkringskassan

Nivå 2: informationsintensiv

Barnombudsmannen, BO
Handisam, Myndigheten för
handikappolitisk samordning
Hälso- och sjukvårdens
ansvarsnämnd, HSAN
Läkemedelsverket, LV

Smittskyddsinstitutet, SMI
Socialstyrelsen, SoS
Statens beredning för medicinsk
utvärdering, SBU
Statens folkhälsoinstitut, FHI
Statens institutionsstyrelse, SiS

Nivå 3: resterande

Forskningsrådet för arbetsliv och
socialvetenskap, FAS
Institutet för psykosocial medicin,
IPM
Myndigheten för internationella
adoptionsfrågor, MIA

Ny sedan 2007

Tandvårds- och
läkemedelsförmånsverket (f.d.
Läkemedelsförmånsnämnden, LFN)

Utbildningsdepartementet

*Nivå 1: lokal- och
informationsintensiv*

Centrala studiestödsnämnden, CSN
Kungliga biblioteket, KB

Nivå 1: högskolor

Blekinge Tekniska Högskola
Danshögskolan
Dramatiska institutet, DI
Göteborgs universitet
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Jönköping
Högskolan i Kalmar
Högskolan i Kristianstad
Högskolan i Skövde

Högskolan på Gotland
Högskolan Väst
Idrottshögskolan i Stockholm, GIH
Karlstads universitet
Karolinska institutet, KI
Konstfack
Kungliga konsthögskolan
Kungliga Musikhögskolan i
Stockholm, KMH
Kungliga Tekniska högskolan, KTH
Linköpings universitet
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Malmö högskola
Mittuniversitetet
Mälardalens högskola
Operahögskolan i Stockholm
Stockholms universitet
Södertörns högskola
Teaterhögskolan i Stockholm
Umeå universitet
Uppsala universitet
Växjö Universitet
Örebro Universitet

Nivå 2: informationsintensiv

Myndigheten för kvalificerad
yrkesutbildning, KY
Statens Skolverk
Verket för högskoleservice, VHS

Nivå 3: resterande

Högskoleverket, HSV
Institutet för rymdfysik, IRF
Internationella programkontoret för
utbildningsområdet
Polarforskningssekretariatet
Skolväsendets överklagandenämnd

Specialpedagogiska
skolmyndigheten, SPSM
Vetenskapsrådet, VR
Överklagandenämnden för
högskolan, ÖNH
Överklagandenämnden för
studiestöd, ÖKS

Ny sedan 2007
Skolinspektionen

Utrikesdepartementet

*Nivå 1: lokal- och
informationsintensiv*
Migrationsverket

Nivå 3: resterande
Exportkreditnämnden, EKN
Folke Bernadottsakademin
Inspektionen för strategiska
produkter, ISP

Institutet för utvärdering av
internationellt
utvecklingssamarbete, Sadev
Kommerskollegium
Myndigheten för utländska
investeringar i Sverige, ISA
Nordiska Afrikainstitutet, NAI
Styrelsen för ackreditering och
teknisk kontroll, SWEDAC
Styrelsen för internationellt
utvecklingssamarbete, Sida
Svenska Institutet, SI

Övriga

*Nivå 1: lokal- och
informationsintensiv*
Regeringskansliet
Riksdagsförvaltningen

Nivå 3: resterande
Riksrevisionen
Sveriges Riksbank

Förslag på öppna jämförelser av tillgängligheten i staten

De öppna jämförelserna av tillgängligheten i staten skapas för att påskynda arbetet med en tillgänglig statsförvaltning.

För att jämförelserna ska bli tydligare föreslår Handisam en nivåindelning av myndigheterna beroende på hur mycket kontakter med medborgarna som respektive myndighet har. Det är tillgängligheten till den externa verksamheten som är prioriterad i detta förslag på öppna jämförelser.

Handisam föreslår att de öppna jämförelserna ska presenteras på webbplatsen. Mer fokus ska läggas på uppföljningen av de kundintensiva stora myndigheterna.

Handisam
Arenavägen 63
121 77 Johanneshov
E-post info@handisam.se
Telefon 08-600 84 00
Fax 08-600 84 99
Handisam Serie A 2009:4